

Του ΝΙΚΟΥ ΑΛΜΠΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Το βιβλίο του Αλέκου Παπαδόπουλου «Λάθος Οδηγίες» παρουσιάστηκε στο Βιβλιοπωλείο της Οδού Αβέρωφ το βράδυ της περασμένης Παρασκευής, παρουσία του συγγραφέα. Πρόκειται για μια ανθολογία διηγημάτων επιστημονικής φαντασίας, κάποια εκ των οποίων είχαν δημοσιευθεί στο ένθετο περιοδικό της Ελευθεροτυπίας «9». Άλλα ήταν αδημοσίευτα, ενώ ένα (αυτό που έδωσε και τον τίτλο του στη συλλογή) ήταν το νικητήριο του διαγωνισμού συγγραφής στο τρίτο πανελλήνιο φεστιβάλ επιστημονικής φαντασίας (Ερμούπολη, 2007).

Το συγγραφέα και το βιβλίο παρουσίασε ο εκδότης του γιαννιώτικου φανζίν «Εφ Ζειν» Δημήτρης Σπυριδώνος που, χαριτολογώντας, είπε: «Όταν διάβασα το βιβλίο του Παπαδόπουλου ζήλεψα λίγο (προσοχή, δεν φθόνησα). Κι αυτό γιατί μάλλον δε θα καταφέρω να γράψω τέτοιες ιστορίες. Δεν πειράζει, τέτοια έχει η ζωή, αρκεί που υπάρχει πάντα κάποιος που γράφει σπουδαία λογοτεχνία. Λογοτεχνία με δίχτυ προστασίας από τη συμβατικότητα. Με ρυθμό που θα χαρακτηρίζαμε αβίαστα rock n' roll. Αυτό βεβαίως δε θα παραξένευε κάποιον που γνωρίζει τη μουσική εμπειρία του Αλέκου Παπαδόπουλου και την επί χρόνια συνεργασία του με τα περιοδικά Ήχος & Hi Fi, Audio, Pop & Rock, Δίφωνο και άλλα».

Σωστό ή λάθος;

Στο κοινό των τριάντα περίπου ατόμων, ο συγγραφέας έπρεπε να απαντήσει σε «δύσκολες» ερωτήσεις. Στο μικρό παιδί (κάτω των δέκα) που ήθελε να μάθει γιατί ο τίτλος του βιβλίου ήταν «Λάθος» και όχι «Σωστές Οδηγίες» (απάντηση: διότι οι λάθος οδηγίες σε οδηγούν σε μέρη που δεν είχες σχεδιάσει να πας), έως «επίσημους» εκπροσώπους της 3ης ηλικίας (άνω των 65) που έθεσαν προς συζήτηση την πιθανότητα, με δεδομένη τη διαθεσιμότητα όλο και πιο σύνθετων εργαλείων επικοινωνίας (δες blogging), στο άμεσο μέλλον να δημιουργηθεί ένα εργαλείο που θα ξεπερνά το φράγμα της γλώσσας (δηλα-

«Με την επιστημονική φαντασία βρίσκω νέες απαντήσεις σε παλιά ερωτήματα»

Συνέντευξη του συγγραφέα Αλέκου Παπαδόπουλου μετά την παρουσίαση στα Γιάννενα του βιβλίου του «Λάθος Οδηγίες»

δή ένα software που θα επιτρέπει στον καθένα να γίνει animator και να επικοινωνεί μέσω σύνθετων εικόνων με ανθρώπους με τους οποίους δεν μιλά κοινή γλώσσα).

Ο συγγραφέας επίσης ερωτήθηκε «ποιος είναι ο ιδαι-

νικός αναγνώστης» και απάντησε «εκείνος που έχει τεταμένη την προσοχή του». Όφειλε όμως, μετά την εκδήλωση, να απαντήσει και στα δικά μας ερωτήματα.

Ηπειρωτικός Αγών: Ο κόσμος δεν έχει συνδέσει την εφ με την «καλή λογοτεχνία». Είναι δίκαιο αυτό; Γιατί συμβαίνει;

Αλέκος Παπαδόπουλος: Τις τελευταίες δεκαετίες οι άνθρωποι διαμορφώνουν τις εντυπώσεις τους για όσες τέχνες δεν παρακολουθούν άμεσα, μέσω του κινηματογράφου. Η σχετική βιομηχανία έχει αποφασίσει ότι όταν ασχολείται με την εφ θα φτιάχνει *διαστημικά γυνέστερν*, ψυχαγωγικές περιπέτειες, πιθανώς δεξιοτεχνικά γυρισμένες και με εντυπωσιακά εφέ, αλλά ρηχές σε οποιοδήποτε άλλο επίπεδο. Τίποτα όμως δεν αδικεί περισσότερο το εύρος, την έμπνευση αλλά και την μακρόχρονη παράδοση κοινωνικού, φιλοσοφικού και υπαρξιακού προβληματισμού που βρίσκει κανείς σε αφθονία στα διηγήματα και τα μυθιστορήματα εφ. Είναι νομίζω από τις πλέον χαρακτηριστικές περιπτώσεις όπου τα μέσα μαζικής επικοινωνίας (ο κινηματογράφος στην περίπτωση μας) επιβάλλουν μια εντελώς ανακριβή εικόνα ως πραγματικότητα.

Η.Α.: Γιατί γράφεις επιστημονική φαντασία;
Α.Π.: Κάθε φορά που απαντώ σε αυτή την ερώτηση νομίζω ότι βρίσκω πρόσθετους λόγους. Ας μείνω σε δύο: Πρώτον, διότι δεν περιορίζει τη φαντασία μου, και δεύ-

τερον, διότι μου επιτρέπει να προσεγγίζω τα ανθρώπινα από οπτικές γωνίες που η «ρεαλιστική» λογοτεχνία δεν μπορεί να προσφέρει, και άρα να αναζητώ νέες απαντήσεις σε παλιά ερωτήματα... και κάποιες στιγμές, κάποιες θεσπέσιες στιγμές, να ανακαλύπτω ένα νέο ερώτημα.

Η.Α.: Τι να περιμένει ο αναγνώστης που θα διαβάσει τις Λάθος Οδηγίες;

Α.Π.: Παιχνίδια με τις λέξεις και τη γλώσσα, υπονοούμενα που απαιτούν την προσοχή του, δράση που προσπαθεί να τον παραπλανήσει, ωμές ματιές στην ανθρώπινη ψυχή και το ανθρώπινο άμεσο και μακρινότερο μέλλον, μια μάλλον αρνητική στάση απέναντι στη θρησκεία, και, ίσως, μερικά νέα ερωτήματα. Για να το πω σε καθώς πρέπει γλώσσα, τα διηγήματα της συλλογής είναι περιπετειώδη φιλοσοφημένα θρίλερ.

Η.Α.: Τι έχει να «πει» η επιστημονική φαντασία σε μια κοινωνία σε κρίση;

Α.Π.: Ένας βασικός λόγος για την παγκόσμια δυσθυμία που επικρατεί τα τελευταία είκοσι-εικοσιπέντε χρόνια, είναι ότι ζούμε σε μια περίοδο της ιστορίας όπου όλες οι απαντήσεις, μας φαίνονται είτε όμορφες και παρωχημένες, είτε άσχημες και ρεαλιστικές. Η εφ δεν μπορεί να προσφέρει απαντήσεις, αλλά θέτει εξαιρετικά όμορφα και ρεαλιστικά ερωτήματα, με τον πλέον άγριο και μη-ρεαλιστικό τρόπο. Αυτή είναι η δύναμή της. Από κει και πέρα, είναι δική μας ευθύνη να βρούμε ανάλογες απαντήσεις -ας αναλάβουμε κάποτε και κάποια ευθύνη για κάτι, έτσι για αλλαγή.

Οι Λάθος Οδηγίες κυκλοφορούν σε όλα τα βιβλιοπωλεία από τις εκδόσεις Τρίγωνο.

